

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pred razpravami o predosnutku nove ustave

Na seji komisije za tolmačenje predosnutka ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije so sprejeli dokončni program za izvajanje razprave o ustavi v našem okraju.

Kot uvod v široko razpravo je najprej pripravljen poseben enodnevni seminar za kakih 80 ljudi iz političnega, družbenega in gospodarskega življenja našega okraja. Ta seminar bo danes, v sredo, 10. oktobra. Uvodne misli o ustavi bo povedal član GO SZDL Slovenije Boris Zihel.

Do 15. oktobra bodo podobni seminarji tudi po vseh naših občinah. Od 15. do 22. oktobra pa bodo seminarje organizirali po posameznih področjih, tako da bi se pri tem združilo več krajevnih odborov SZDL. Na vseh teh seminarjih se bodo o osnovnih načelih ustave seznanili člani komisij za ustavo, člani organov SZDL, mladine in drugih organizacij. Prav tako pa pripravljajo posebne razprave v raznih strokovnih društvih in organizacijah (pravniki, DIT, gospodarstveniki, ekonomisti, zdravniki, prosvetni delavci itd.).

Hkrati bodo stekle razprave po gospodarskih organizacijah. Vendar le za ožji krog, tako da ne bi okrnili rednega poteka proizvodnje. Predvidevajo, da bodo po podjetjih sodelovali pri razpravah člani samoupravnih organov, člani sindikalnih in mladinskih vodstev in drugih organizacij. Na teh razpravah bodo sodelovali zlasti ljudski poslanci. Težišče razprav pa bo na tistih delih ustave, kjer je beseda o družbeno-ekonomskem sistemu, samoupravljanju itd.

Po 22. oktobru pa bodo razprave zavzele vsestranski razmah po vseh, mestih in naseljih hosiroma po krajev. organizacijah SZDL.

V teh razpravah, ki bodo namenjene prebivalcem naselj, ne glede na zaposlitev, bodo lahko z večjo sposobnostjo sodelovali člani raznih organizacij, samoupravnih organov itd., ki bodo na seminarjih lahko dobili osnovne poglede na ta važen dokument. - K. M.

Načrtnost in nenačrtnost v našem urbanizmu

Zaskrbljujoči primat

Gorenjska je z 260 gradbenimi okoliši daleč v ospredju pred vsemi drugimi okraji v Sloveniji

Kolkokrat se je v zadnjih letih že govorilo o urbanističnih in gradbenih problemih našega okraja, tolikokrat se je stvar tudi ustavila ob istih osnovnih ugotovitvah: premalo načrtnosti, preveč se čuti moč stihije in reše-

gradbene okoliše. Tam, kjer je iz družbenih, prometnih, gospodarskih, turističnih, kmetijskih in drugih vidikov primerno, naj bi gradnje dovoljevali, drugod pa ne. In kakšen je bil uspeh? Pod močnim pritiskom »od spodaj«

zatem okraj Ljubljana s 171(1), Murska Sobota s 127, Celje s 76, Nova Gorica z 42, Novo mesto s 37 in končno Koper s samo 28 določenimi gradbenimi okoliši. Ta primat našega okraja je seveda zelo zaskrbljujoč, za nas vse. Za-

Pogled s kranjskega nebotičnika na novo naselje Zlato polje vzbuja med drugim tudi pomisleke glede razvrstitve stanovanjskih hiš in zunanje podobe tega naselja. V tem vprašanju si urbanisti in arhitekti niso enotni

vanja le trenutnih potreb. Posledice takega stanja so najbolj vidne v stanovanjski gradnji, ki že spreminja naše kraje v enotno »gorenjsko dolgo vas.«

Da bi vsaj delno zavrla take gradnje, je bilo pred leti določeno, naj ljudski odbori določajo

(za gradbena dovoljenja) so gradbeni okoliši drug za drugim napolnili domala celotni zemljevid okraja. Tako ima naš okraj visok primat po številu gradbenih okolišev (in sicer 260). Daleč za-
da je šele okraj Maribor s 181 (čeprav je mnogo obsežnejši),

to je bilo že več posvetovanj in razgovorov o tem problemu. Tudi ena izmed zadnjih sej OLO je bila posvečena tej zadevi. Z urbanističnega vidika je zlasti zaskrbljujoče, da imamo veliko malih naselij in okolišev, kar hudo obremenjuje izdatke. V okraju je zabeleženo 440 naselij. To pomeni, da ima povprečno vsako naselje po 300 prebivalcev. Prebivalci takih naselij, seveda nimajo tam razen bivališča potrebnih ugodnosti in so odvisni od večjih bližnjih središč (gre za vse potrebe od zaposlitve pa do trgovine, šol, kulturne dejavnosti itd.). To pa postaja vse resnejši ekonomski in družbeni problem ne le za prizadete posameznike, marveč za družbo kot celoto.

Vzroki za tako stanje so seveda zgodovinski, sociološki itd. To je treba razumeti, vendar pa ni moč tega opravičevati v nedogled. (nadaljevanje na 2. strani)

Priporočila sveta za šolstvo

Delavskim univerzam je potrebna pomoč

Okrepiti kranjsko in jeseniško ustanovo za izobraževanje odraslih — Kadrovsko politiko zasnovati bolj perspektivno

O problemih delavskih univerz (o njih smo pisali v sestavku preteklo soboto) je na svoji zadnji seji razpravljaval svet za šolstvo, kulturo in prosveto okrajnega ljudskega odbora in na osnovi priporočil družbeno-političnih organizacij, zbranega gradiva in razprave sprejel obširna priporočila. Z njimi so bili seznanjeni vsi občinski sveti za šolstvo, da bi jih upoštevali pri delu na svojih območjih.

Ugotovljeno je bilo, da pomoč svetov delavskim univerzam ni bila vedno povsem uspešna. Pri manjkalo je predvsem konkretnosti in stalnosti pri spremljanju problematike delavskih univerz pa tudi načelne politike do vloge ter razvoja delavskih univerz v sistemu izobraževanja odraslih. Zato med prvimi najdemo priporočila, da so sveti za šolstvo dolžni vsestransko obravnavati njihove probleme, zlasti še, ker so to mlade izobraževalne ustanove, brez posebne tradicije in ker so steber izobraževalnega sistema odraslih.

Delavskim univerzam bo potrebna velika pomoč družbeno-političnih organizacij in drugih odgovornih činiteljev, da bodo na podlagi analize dotedanjega dela, odkrilih pomanjklivosti in njihovih vzrokov za v prihodnje izdelani taki izobraževalni programi, ki bodo prilagojeni konkretnim potrebam, obenem pa bodo zagotovljeni tudi vsi pogoji za njihovo izvajanje. Posebno skrb bo potrebno posvetiti manj razvitem, a potrebnim izobraževalnim področjem. Tu je mišljeno predvsem družbeno izobraževanje občanov, zlasti pa še mladine.

Zaradi mnogih vzrokov ni mogoče enako močno razvijati vseh delavskih univerz v okraju, zato bo potrebna koncentracija sil, specializacija, večje sodelovanje in dopolnjevanje. Tako bi bilo smotno krepkeje razviti le dve delavski univerzi, npr. kranjsko in jeseniško, ki bi se specializirali za posamezna področja in nudili pomoč še ostalim ustanovam.

Pomanjkanje kadrov je vzrok mnogim pomanjkljivostim v delu delavskih univerz. Stalno nastavljenih kadrov za vodstva posameznih izobraževalnih področij skorajda ni. Zato bi bilo vsaj v večjih delavskih univerzah potrebno nastaviti strokovno sposobne delavce. Kadrovsko politiko je treba zasnovati bolj per-

spektivno in zadovoljevati potrebe tako s strokovnjaki iz proizvodnje in družbeno-političnega življenja kakor tudi s štipendiranjem mlajših kadrov.

Zaskrbljujoča je ugotovitev, da zaradi pomanjkanja denarja ni bilo mogoče zadovoljivo razvijati kvalitete izobraževanja in tistih zvrsti izobraževanja, ki so nujno potrebne: družbeno-ekonomsko in politično ter splošno izobraževanje. Da bi se ideje izobraževanja odraslih ne kompromitirale, je treba ta vprašanja proučiti in za prihodnje predvsem zagotoviti iz ustreznih občinskih skladov dovolj denarja za normalno poslovanje delavskih univerz. Veliko naporov bo treba vložiti tudi za to, da bodo delavske univerze končno le dobile boljše pogoje za svoje delovanje.

Ob zagotovitvi vseh teh pogojev za normalno poslovanje seveda ne gre prezreti skrbi za notranjo organizacijo poslovanja, krepitev družbenega upravljanja in samoupravljanja.

Vsekakor je treba poudariti, da je okrajni svet za šolstvo v pravem času sprejel ta priporočila, saj smo prav na začetku letošnje izobraževalne sezone. Razen tega, da je s problematiko seznanil občinske svete, okrajne in občinske družbeno-politične organizacije ter upravne odbore delavskih univerz, bo še v prihodnje spremljal razprave in obravnaval nove predloge ter skupaj z okrajnim koordinacijskim odborom delavskih univerz skrbel za izvedbo predlagane organizacije.

Vinko Hafner bo predaval o ustavi

Kranj, 10. okt. — Jutri, to je v četrtek popoldne, ob 17. uri, bo v delavskem domu predaval podsekretar za industrijo zveznega izvršnega sveta Vinko Hafner. Tema njegovega predavanja je nadvse aktualna — govoril bo namreč o družbeno-ekonomskem sistemu v Federativni socialistični republiki Jugoslaviji v zvezi s predosnutkom nove ustave.

Predavanje je organiziralo Društvo ekonomistov, nanj pa so bili povabljeni vodje komercialnih, finančnih in kadrovskih služb, predstavniki delavskih svetov in upravnih odborov, sekretarji ZK v gospodarskih organizacijah in drugi. — M. S.

Ena ali več zavarovalnic na Gorenjskem

Zakon o zavarovalnicah in zavarovalnih skupnostih je prišel v veljavo 1. junija 1962. Po tem zakonu je možno formirati občinske in medobčinske oz. okrajne zavarovalnice. To je odvisno od konkretnih prilik in potreb na terenu. Ze pred veljavnostjo citiranega zakona, t. j. v letu 1961, so bile živahne diskusije o tem, katere organizacijske oblike zavarovalnic bi bile najbolj primerne. Nekateri so bili zagovorniki večjih in finančno močnejših zavarovalnic na teritoriju več občin skupaj ali celo na teritoriju okraja drugi pa so imeli za bolj primerne manjše zavarovalnice, celo v občinskem merilu. Slednji so to utemeljevali predvsem s tem, da se bo na ta način zavarovanje lahko bolj približalo zavarovancem in da se bo lažje in hitreje nudila zavarovalna za-
ščita, medtem ko so zagovorniki močnejših zavarovalnic videli obstoj oz. razvoj zavarovalstva v perspektivi le v večjih in finančno močnejših zavarovalnicah.

Skladno s temi diskusijami je sledilo tudi ustanavljanje zavarovalnic v letu 1962. Na eni strani so se združevale že obstoječe združbe v eno zavarovalnico, na drugi strani pa so se delile obstoječe združbe v več zavarovalnic. Tako imamo danes npr. zavarovalnico v Zagrebju, ki je formirana iz več nekdanjih podružnic in ima preko 3 milijarde letnega inkasa premij. V tej republiki tudi izdelujejo predlog za zmanjšanje števila zavarovalnic od sedanjih 35 na 12. V Sloveniji je najmočnejša zavarovalnica v Mariboru, ki je združena iz nekdanjih dveh podružnic z 1,5 milijarde letnega inkasa. Najmanjša pa je zavarovalnica Trzinjele s povprečno 200 milijonov dinarjev letnega inkasa.

Na Gorenjskem sta iz srednje močne nekdanje podružnice v Radovljici formirani dve zava-

valnici, in sicer s sedežem v Kranju za občine Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin s približno 600.000.000 dinarjev letnega inkasa in na Jesenicah za občino Jesenice s približno 210 milijonov dinarjev letnega inkasa.

Sam tovariš Tito je v letošnjem letu večkrat načelno kritiziral pomanjkljivosti v našem gospodarstvu in obenem nakazal smernice za nadaljnje delo. Temu so sledile široke diskusije in že se kažejo vidni uspehi, na primer fuzije in kooperacije v gospodarstvu in posledice večje racionalnosti in rentabilnosti v našem gospodarstvu.

Ker je tudi zavarovalstvo del gospodarske dejavnosti, ne bi bilo odveč spregovoriti tudi o tem nekaj besed. Področje Gorenjske je ena izmed redkih zaokroženih celot s tako pestro gospodarsko dejavnostjo in izredno ugodnimi prometnimi zvezami, kar ima svoj pozitivni odraz tudi v zavarovalstvu. To je eden izmed osnovnih razlogov, ki govori za eno t. j. skupno zavarovalnico na Gorenjskem. V mesecu maju t. l. je bila izročena svojemu namenu poslovna zgradba v Kranju (zgrajena po načrtu za vso Gorenjsko). Glede na zmanjšani delokrog je eno nadstropje prazno oz. dano v najem, medtem ko na Jesenicah razmišljajo o zidavi poslovnih prostorov. Tudi strokovni kadri, ki edini lahko nudijo kvalitetnejši servis, pridejo do popolnejše-
ga izraza le v večjih zavarovalnicah. Tako vidimo, da ima zavarovalnica v Kranju precej kadra s srednjo in višjo strokovno izobrazbo in daljšo prakso v zavarovalstvu, kar za zavarovalnico na Jesenicah ne velja. Dalje bi se s formiranjem ene zavarovalnice nujno zmanjšali materialni in ostali stroški, medtem ko bi se skladi povečali. Kakor nam poročajo naši strokovni uslužbenci, ki so se mudili v preteklih letih

na specializaciji v Avstriji. Zapadni Nemčiji in Italiji obstaja tudi tam tendenca oz. se že dogaja da se v omenjenih državah združujejo zavarovalnice, in to predvsem zaradi zniževanja poslovnih stroškov. Vsi ti in še drugi kriteriji govorijo v prid ene zavarovalnice na Gorenjskem, ki bo prav gotovo še pridobila na svojem namenu in pomenu ob konkurenci, ki nam jo napovedujejo že v bližnji prihodnosti. Kakor hitro bo uvedena konkurenca, bo prav gotovo vprašanje obstoja manjših zavarovalnic eno prvih vprašanj. Konkurenčno sposobne bodo prav gotovo tiste zavarovalnice, ki bodo poslovale cenejeji in nudile kvalitetnejši servis, teh pogojev pa verjetno manjše zavarovalnice ne bodo imele.

Zakon o zavarovalnicah določa med ostalimi tudi, katera sredstva in do katere višine lahko uporabljajo občinski ljudski odbori iz naslova inkasiranih premij. Za to je pristojna skupščina kot najvišji organ zavarovalnice ali pa (Nadaljevanje na 2. str.)

Cilj: ustvariti pogoje za uspešnejše gospodarjenje na račun turizma

V zadnjem času so precej pogosti razgovori najrazličnejših organizacij in odborov o turizmu, kjer obstaja še nešteto neizkoriščenih možnosti za dober promet oziroma uspešno gospodarjenje. Bržkone pa bodo podobni razgovori v prihodnje še pogostejši, saj smo se znašli v položaju, za katerega nekateri trdijo, da pomeni »zlati čas« za turizem. Ob podobnih razpravah glede razvoja turizma pa se v zadnjem času pogovori dokaj pogosto zastavijo pri vprašanju: ali naj ustavimo privatne gostinske obrate ali ne.

Vprašanje je postalo zelo aktualno in je o tej zadevi precej obširno razpravljal na zadnji seji tudi upravni odbor gospodarske zbornice za okraj Kranj. Obstaja namreč dvoje mnenj:

1. Gostinstvo v socialističnem sektorju ima glede razvoja največje oviro med privatnimi gostinci, ki lahko poslujejo v mnogo ugodnejših pogojih.

2. Na podeželju ali v majhnih naseljih, ki so za turiste mikavni, morajo biti gostišča, pa čeprav v upravljanju privatnikov.

Zadeva prav gotovo ne bi bila pogost predmet razprav, če ne bi

imeli na račun ukinjanja privatnih gostiln — zlasti na območju škofjeloške občine — precej slabih izkušenj. Dogodilo se je namreč, da sta obe turistični dolini — Selška in Poljanska — ostali brez gostišč. Na račun prometa, ki ga lahko ustvari turizem, so nastale prav gotovo precejšnje izgube. Po drugi strani pa ni težko ugotoviti, da je gostinstvo v socialističnem sektorju in isti občini še zelo šibko razvito in da v danem položaju tudi ni sposobno, da bi lahko uspešno upravljajo vse gostinske obrate, ki so bili (Nadaljevanje na 2. strani)

Obrazi in pojavi • Obrazi

Podobnih dogodivščin, vsaj za mo s fantom? Nepridiprav je, v ljubitelje senzacij, je na žalost prišlo pa se vedno dovolj v majhnih in velikih podjetjih. Bržkone v teh primerih ne gre za naključja ali »nesreče«, marveč so v ozadju po-

»Lepi, stari časi...«

vsem drugačne okoliščine: poznanstvo, sorodstvo ali kaj podobnega. Bilo je pred dnevi v velikem kranjskem podjetju. Mlad človek je iskal zaposlitev. Uredil je vse potrebno, da bi dobil delo. Toda prošnja je bila zavrnjena: Kaj boče-

ši in pridnejši za delo od prenekatih. In tudi če bi prišel iz boljševalnice, je prišel od tam, ker so ga enakovreden slehernemu v naši družbi. — Toda v tem primeru za mladega človeka ni bilo dela, čeprav bi bil iz najrazličnej-

ših vzrokov potreben zaposlitve, zavrnjen pa je bil skoraj z zaničevalnim posmehom. Ne vem, kako bi bilo, če bi se njegovi starši vsaj malo poznali s katerimkoli »vredilnim« v podjetju?

V istem podjetju pa je dobil zaposlitev neki drug — tudi mlad človek, za katerega so se bržkone zavzeli njegovi znanci, ki so tam že zaposleni. Za prodajno mrežo potrebovali človeka, ki bi obvladal vsaj dva jezika. Precej zahteven pogoj, mar ne? Toda na žalost papir res marsikaj prenese: lahko se pogoj po potrebi ublaži (seveda le v posameznih primerih), v prošnji pa tudi napiše podatke

po želji. In res so sprejeli v službo mladega človeka, ki se je v dveh mesecih pri sorodnikih »načul« italijanščine, v komaj dobro končani osemletki pa je le z največjo težavo nabiral dvojke iz angleščine! Pa naj si še upa kdo trditi, da se podjetju ne obetajo boljši časi na trzišču!

Ob vsem tem je skoraj vsaka beseda odveč, upravičeno pa je vprašanje, kako delajo v podobnih primerih komisije za odpuvedovanje in sklepanje delovnih razmerij. Res je, da roka roko umije, obe pa obraz, toda »lepi stari časi«, ko so delili delo na lepe oči in skozi poznanstvo, so vendar že minili. B.

Ob krajevnem prazniku v Preddvoru

Letošnji krajevni praznik so prebivalci bivše občine Preddvor praznovali kar ves teden, in to s številnimi športnimi, kulturnimi in drugimi prireditvami. Ob svojem prazniku se vsako leto spominjo prvega slovenskega narodno-ovobodilnega odbora v Mačah kakor tudi množičnega preseljevanja prebivalstva v koncentracijska taborišča.

S praznovanjem so začeli 29. septembra, in sicer najprej najmlajši učenci so obiskali znane partizanske kraje in spominska obeležja. Pred praznovanjem je bilo na programu vrsto športnih prireditev, ki so jih izvedli TVD Partizan, strelska družina in LMS. V soboto, 6. oktobra, popoldne je bila tudi slavnostna seja krajevske skupnosti, ki so ji razen

predstavnikov političnih in družbenih organizacij tega kraja prisostvovali še zastopniki krajevnih skupnosti iz Kokre in Bele. Govor o pomenu praznovanja in ostalih dogodkih je imel Miro Rogelj. Po slavnostni seji je bil skupen odhod k spomeniku padlih borec in talcev, kjer je bila žalna komemoracija. Pri spomeniku je govoril domačin Jože Tučar, učenci osnovne šole in člani prosvetnega društva, pa so izvedli kulturni program. Zvečer je bila v kulturnem domu zabavna prireditev (igrali so »Veseli planšarji« iz Ljubljane).

V nedeljo so se zvrstile razne prireditve, za zaključek pa so predvajali še jugoslovanski film »Partizanski dokumenti«. — C.

Marjan Markič

»Vsi morajo biti seznanjeni...«

Razgovor s predsednikom ObO SZDL Tržič, Marjanom Markičem o predosnutku ustave

Tržič, 9. oktobra — Znano je, da se po vseh občinah občinski odbori SZDL zadnje dni temeljito pripravljajo na razgovore, ki bodo z občani že prihodnje dni o predosnutku nove ustave. Kako bodo v tržiški občini potekali podobni razgovori, pa smo se danes dopoldne razgovarjali s predsednikom ObO SZDL Marjanom Markičem.

»Naša želja je, da bi bili vsi občani seznanjeni s predosnutkom nove ustave,« so bile prve besede tovariša Markiča. »Akcijo, v kateri bomo razpravljali z državljani o ustavi, bomo izvajali po programu, ki ga je sprejel OO SZDL. Glede tega smo imeli že prejšnjo sredo tudi v Tržiču širše infor-

mativno predavanje, ki ga je za člane izvršnega odbora ObO SZDL, predstavnike mladine in ObSS priredila tržiška Delavska univerza. Včeraj pa smo imeli sestanek z vsemi predstavniki družbeno-političnih organizacij v naši občini, kjer smo se okvirno pogovorili, kako naj bi potekali

razgovori z državljani. Za jutri (to je danes; op. uredništva) pa je predviden v Kranju celodnevni seminar, ki se ga bo iz naše občine udeležilo 10-12 članov političnega aktivna. Do 15. oktobra pa bomo imeli podoben seminar za naše občinske razmere, udeleženci tega seminarja pa bodo potem vodili razgovore.«

»Kako si zamišljate, da naj bi potekali razgovori?«
»Mnenja sem, da ima vsaka družina v naši občini predosnutek ustave. Tega je dobila priložena k Delu ali Glasu, 300 izvodov pa smo posredovali občanom preko naših krajevnih organizacij SZDL. Spričo tega, da je med občani veliko zanimanje za novo ustavo, sem prepričan, da Tržičani z veseljem prebirajo predosnutek. Razumljivo pa je, da si občani marsičesa sami ne znajo razložiti, zato naj bi dobili potrebne odgovore na vprašanja na predvidenih razgovorih, s katerimi bomo pričeli morda že prihodnji teden.

Razen tega smo priporočili vsem društvom in zvebam, da s svojih gledišč premotijo predosnutek ustave in potem tudi posredujejo svoje zaključke ObO SZDL. Proti koncu meseca pa bomo sklicali poseben sestanek za predstavnike vseh gospodarskih organizacij (za predsednike DS, UO, sindikalnih podružnic, direktorje, sekretarje osnovnih organizacij ZK in predsednike mladinskih aktivov), na katerem naj bi se predvsem pogovarjali o tistem delu ustave, ki obravnava zadeve glede gospodar-

stva. Seveda pa bodo ti predstavniki gospodarskih organizacij potem lahko dober tolmač v delovnih kolektivih.

Pri seznanjanju in pojasnjevanju na nekatera bolj zamotana vprašanja občanom računamo tudi na pomoč pri tisku in radiu. Razen tega smo v dogovoru tudi z našo Delavsko univerzo, ki je pripravljena, da bo prirejela razna predavanja v zvezi z novo ustavo povsod tam, kjer bodo zato zainteresirani občani.«

»Ker vemo, da je komisija pri ObLO Tržič že v glavnem izdelala predlog novega statuta za občino, nas zanima, če boste vzporedno z razgovori o predosnutku ustave razpravljali tudi o novem statutu.«

»Čprav je predlog novega statuta v glavnem res končan, vendar še ne bo pripravljen, da bi ga lahko vzporedno s predosnutkom ustave dali v razpravo občanom. Predvidevamo pa, da se bodo občani s predlogom za novi statut lahko seznanili in dali tudi svoje predloge na letnih konferencah krajevnih organizacij SZDL, ki bodo že prihodnji mesec.« — B. F.

Ali že veste, da ...

... je bil na prvem sestanku novega ObK ZK Tržič izvoljen za novega sekretarja Andrej Peharc.
... bosta v sredo, 10. oktobra, ob 19.30 uri v Cankarjevem domu v Tržiču predavala Aleš Kunaver in Ante Mahkota o doživljajih v planinah. Za planince in ljubitelje narave je DU iz Tržiča tokrat poskrbela za prijeten večer, zlasti še, ker bo predavanje združeno s prikazovanjem raznih barvnih diapozitivov.

V Cerkljah bodo praznovali

Letošnji krajevni praznik bodo prebivalci nekdanje občine Cerklje praznovali kar 12 dni. Za uvod v praznovanje so člani ZB priredili partizanski pohod v Sidraž nad Šenturško goro. Pri spominskem obeležju so ob tej priložnosti izvedli žalno komemoracijo in položili cvetje.

Minulo nedeljo je AMD Cerklje organiziralo celodnevno prireditev. Najbolj zanimiva je bila parada motornih vozil skozi Cerklje iz okoliških vasi.

Za zaključek praznovanja bo v petek, 12. oktobra zvečer v kulturnem domu literarni večer, ki ga organizira prosvetno društvo »Davorin Jenko« iz Cerklj. Ob tej priložnosti bodo v svojo sredo povabili tudi enega izmed pisateljev, ki bo pripovedoval o svojem delu.

Cerkljani vsako leto obudijo spomin na pomemben dogodek iz minule vojne, ki se je odigral v noči od 4. na 5. oktober 1944. leta. Štandrova brigada je nameravala uničiti belogardistične postojanke v Cerkljah, Lahovčah, Brnikih in Komendi. Toda to brigadi v celoti ni uspelo, ker je v isti noči nepoznano prišel na to območje tudi »Črne roke« za Gorenjsko — s svojim 120-članskim zaščitnim bataljonom. Ker partizani niso vedeli za njihov prihod, je pri akciji nastala zmeda. Tretji bataljon, ki naj bi uničil postojanko v Brnikih, je nepričakovano naletel pri gostilničarju v Bolku v Zalogu na štab »Črne roke«. Ker

Dvojni jubilej

Predsednik gasivskega društva v Podbrezjah Franc Benedičič je 6. oktobra praznoval dvojni jubilej — 80-letnico rojstva in 50-letnico članstva v gasivski organizaciji. Naj omenimo, da je bil prvi predsednik društva, ko je bilo to ustanovljeno. Jubilar tu zdaj opravlja predsedniške po-
ste. Je vester in postrvovalen član gasivske organizacije in lahko služi za vzor mlajšim članom.

je prišlo do streljanja prej kot je bilo napovedano, je zmedo še ne-pripravljene ostale bataljone. Posledica tega je bila, da so se belogardisti pripravljali za obrambo. Partizani so uničili 12 članov štaba, s tem pa so zajezili nadaljnje širjenje »črne roke« na Gorenjskem. — C.

Kako je potekalo zaposlovanje mladine

Za pridne ni bilo težav

Črnoglede napovedi in dober izid — Se vedno 75 prostih učnih mest — Podjetja so zaposlila zelo malo mladih — Soli »Lucijan Seljak« najvišja nagrada za poklicno usmerjanje

Ko so letošnje pomlad na zavodu za zaposlovanje delavcev v Kranju pregledovali možnosti za vključevanje mladine v šole in v uk in razpoložljiva mesta primerjali s številom mladine, ki je zadostila zahtevi po osemletni šolski obveznosti, niso imeli niti malo vzrokov za optimizem. Posebno gospodarske organizacije, ki so v preteklih letih sprejemale veliko vajencev in mladih de-

lavcev na priučevanje, so svoja vrata skoraj popolnoma zaprle. Kljub temu je zavodu, seveda ob precejšnjih težavah, uspelo vključiti v delo in v razne šole skoraj vso ustrezno mladino. Preostalo je predvsem precej takih mladincev, ki so dovršitev osemletne šolske obveznosti pričakali kje v šestem, sedmem ali še v nižjem razredu. Fantov z uspešno zaključeno osnovno šolo pa je celo zmanjkalo, saj je zanje še vedno precej prostih mest.

Kranjski zavod je letos vključil 432 mladih in proizvodno 432 mladincev z osmimi razredi osnovne šole. Poskrbeti mora še za 11 deklet, s tako izobrazbo. Okoli 50 mladincev se je vključilo v strokovne šole izven naše komune, preostane pa še 40 mladih, za katere zavod še ni mogel ugotoviti, kje so. V srednje šole se je vključilo 269 mladincev. Največ jih je v prvem letniku gimnazije (117), sledi administrativna šola (51), ekonomska (42) in v izučevanja poklica se je vključilo 183 mladincev z osmimi razredi, na delo jih je odšlo 7, 17 jih še enkrat obiskuje 8. razred, le 6 pa jih je ostalo doma na kmetijah.

Kar 340 učencev z dopoljeno osemletno šolsko obveznostjo je imelo manj kot 8 razredov. Zato jih 135 nadaljuje šolanje v osnovni šoli, 76 jih še čaka na zaposlitev, 10 jih je ostalo na kmetijah, ostali pa so se vključili v učneje poklica ali so se zaposlili.

Medtem ko je bilo zaposlovanje slednjih precej oteženo in še ni zaključeno, pa je za mladince z osmimi razredi preostalo še 75 prostih mest. Kot kaže je najmanj priljubljena gradbena stroka, kamor je odšlo le 17 fantov, prostih pa je 42 učnih mest. V kovinski stroki bi potrebovali še 13 vajencev, v lesnopredelovalni 14, v gostinski 3 in v prehrambeni 2.

Za določeno število mladincev, ki so odšli v srednje šole, je problem zaposlovanja rešen le začasno, ker njihovo vključevanje ni zasnovano na solidno izdelanih analizah potreb po strokovnih kadrih. To na videz nesmotno vključevanje ima le dobre strani, saj je v vsakem primeru boljše, da mladinec dela ali si pridobiva znanje, kakor da živi doma v brezdelju. Problem vključevanja naravnega prirastka v

ŠOLSTVO V OSPREDJU

Za petek, 12. oktobra, je sklicana seja ObLO Tržič. Bržkone bo na skupni seji najpomembnejša točka dnevnega reda razprava in sklepanje na poročilo o prosvetnih službah v občini. Med drugim bodo odborniki na tej seji razpravljali še o uporabi sredstev za negospodarske investicije v letošnjem letu.

ZA RIBICE LEPSI OBETI

Tržič, 9. oktobra — Ni še dolgo tega, ko smo poročali o veliki škodi, ki je nastala zaradi zastrupitve rib v Tržiški Bistrici. Edina rečna struga v tem predelu je ostala brez rib in ribiči so bil prikrajšani za svoj največji užitek. Prizadevni člani tamkajšnjega ribiškega društva pa so bili prav danes pri dokaj razveseljivem delu. V strugo Bistrice so spustili okoli 5.000 mladih postrvi, dolgih od 12 do 18 cm.

proizvodno se bo še v naprej močno večal.

Zaposlovanja mladih si ne moremo zamisliti brez uspešnega poklicnega usmerjanja. Ker se je zavod za zaposlovanje zavedal, kolikšna je lahko pri tem vloga osnovnih šol, je svet zavoda sklenil, da razpiše nagrade za poglobljeno delo na tem področju v skupnem znesku 550 tisoč dinarjev. Delo na vseh šolah so točkovali in jim potem določili ustrezne nagrade. Najvišji znesek si je pridobila šola »Lucijan Seljak«, takoj za njo so šole: Cerklje, »France Prešeren«, »Stane Zagar«, Predvor, »Simon Jenko« in druge. — M. S.

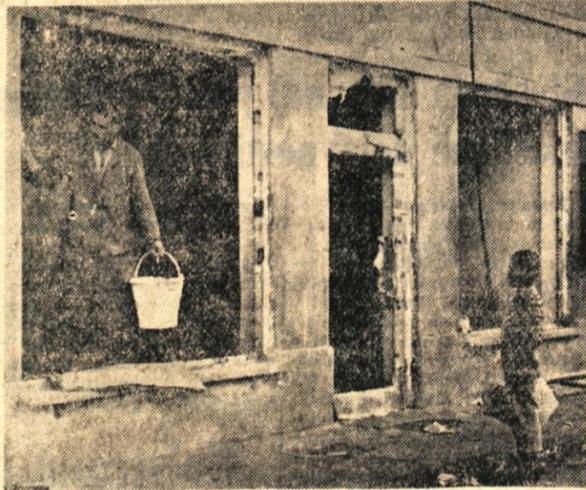
Potrebna je še kontrola

Pred kratkim so na seji občinskega ljudskega odbora v Tržiču sprejeli odlok o uvedbi minimalnih agrotehničnih ukrepov za območje tržiške občine. V odloku so precej jasno postavljene zahteve, kako morajo lastniki ali koristniki obdelovati za to primerna zemljišča s posebnim poudarkom o posledicah za tiste, ki se ne bo-

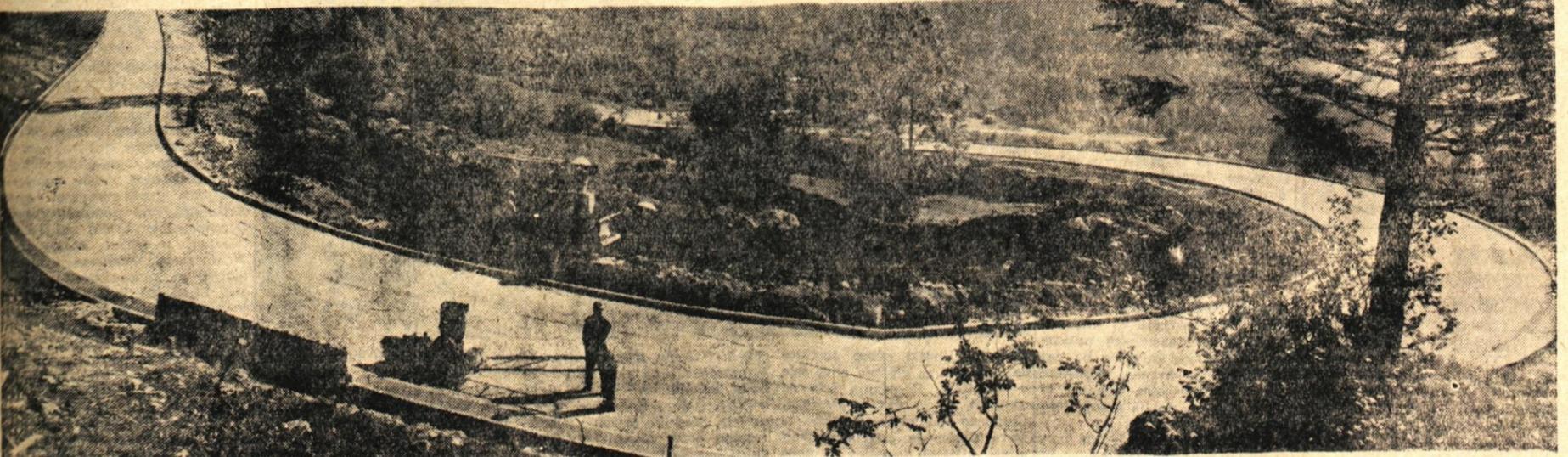
do ravnali po tem odloku. Seveda pa ne smemo mimo dejstva, da je bil za tržiško občino tudi doslej v veljavi podoben odlok, ki pa ni dal zaželenih rezultatov, predvsem zaradi pomanjkljive kontrole, ki bi spremljala izvajanje odloka. Zato je ob novem odloku za uspešen gospodarski razvoj na področju kmetijstva v ospredju predvsem vprašanje dobre kontrole. Če bo tudi ta, potem so tudi za tržiško občino odprte vse perspektive za uspešen razvoj kmetijstva.

Z novim odlokom so dokaj objektivno razdeljena obdelovalna zemljišča na nižinsko in hribovito območje. Medtem ko so v prvem zajete katastrske občine Kovor, Zvirče in Ziganja vas, sta v drugem katastrski občini Bistrica in Leše. Po novem odloku mora lastnik ali koristnik zemljišča v nižinskem predelu uporabiti letno najmanj 400 kg umetnih gnojil na enem hektarju, v hribovitem območju pa 300 kg. Razen tega novi odlok predpisuje tudi čas, v katerem je potrebno za posamezne proizvode uporabiti gnojilo in kakšno mora biti seme. V vseh primerih kriticke odloka ima kmetijska zadruga dolžnost, da ona izvrši vse, kar zahteva odlok, in sicer na račun lastnika oziroma koristnika zemlje; obstaja pa tudi možnost, da je lastniku zaradi neizpolnjevanja zahtev odloka dano zemljišče za dobo ob enega do petih let v prisilno upravo.

Vsekakor so s tem odlokom postavljene tudi zahtevne naloge za tržiško kmetijsko zadrugo, ki mora za svoje območje pravočasno preskrbeti potrebne količine umetnih gnojil, zaščitnih sredstev, očiščenega in razkuženega semena in seveda tudi stroje za opravljanje strojnih storitev. F.

Kranjska poslovalnica tobačne tovarne v Ljubljani, ima sicer majhen delovni kolektiv, ki pa je kljub temu letos z velikim prizadevanjem dosegel že nekaj lepih uspehov. Predvsem je razveselil potrošnike oziroma kadivce v Kranju, saj je tobačna tovarna letos uredila že dve sodobni prodajalni tobaka, otvoritev tretje prodajalne pa bo morda še ta teden. Na cesti »Staneta Zagarja« v Kranju so se pred kratkim lotili urejanja tretje nove prodajalne, za katero so sedaj prostori že urejeni, te dni pa pričakuje samo še opremo. Podjetje je letos za ureditev prostorov investiralo okoli 8 milijonov dinarjev, kar pa pomeni šele začetek investicij. Ze prihodnje leto lahko pričakujemo, da bo dobila kranjska poslovalnica tobačne tovarne iz Ljubljane še nekaj novih ali pa vsaj preurejenih prodajalnih prostorov.

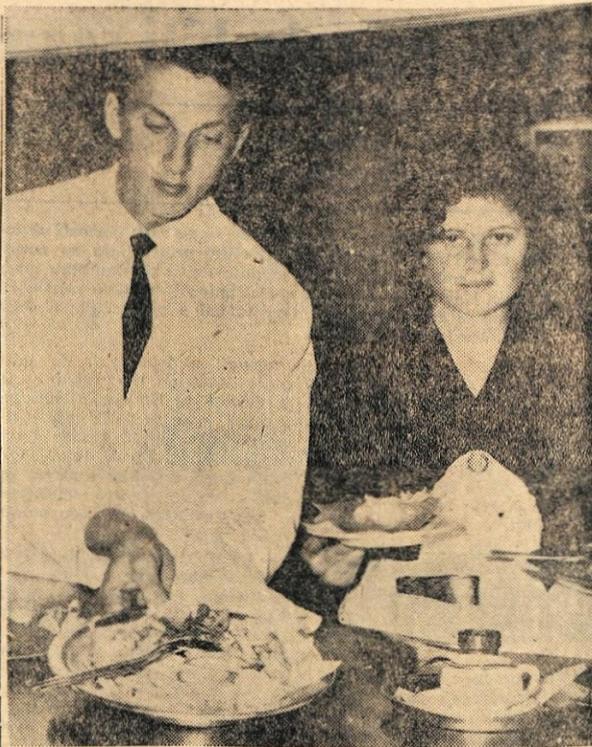
Čprav je spomladansko slabo vreme močno oviralo; uspešno gradnjo nove ceste na Ljubelj, bodo za letos predvidena dela vseno končana. Kljub temu da je cesta še v gradnji, pa je Ljubelj vester. Foto: F. Perdan

Na kratkem valu

KONČANE VOLITVE - V teh dneh so bile po skoraj štiriindvajsetdnevni pripravah končane na področju radovljiške komune volitve članov skupščine komunalne skupnosti zavarovancev za občino Jesenice in Radovljica. V 14 volilnih enotah je bilo izvoljenih 524 delegatov; udeležba volivcev je bila 75,3 odstotna.

ČLANI ZROP NA IZLETU - 72 članov mestne organizacije Zdrženja rezervnih oficirjev in podoficirjev Radovljica je bilo minulo soboto in nedeljo na izletu v Beli krajini, kjer je bilo prijateljsko srečanje s tamkajšnjimi člani ZROP. Na svoji poti so Radovljičani položili v Semiču in Crnomlju vence k spomeniku padlim v NOB. V Crnomlju in Dragatušu pa so priredili kulturni program, na katerem sta sodelovala godba na pihala DPD Svobode iz Lesca in vokalni kvintet »A. T. Linhart« iz Radovljice. Skupno z belokranjskimi tovariši so obiskali tamkajšnje enoto JLA in izmenjali izkušnje o delu.

Dopoldne so odprli v festivalni dvorani na Bledu razstavo akademskega slikarja LJUBA RAVNIKARJA iz Kranja. O tem bi zapisali, da je ta razstava uvod v zimsko sezono dejavnosti komisije za likovno vzgojo pri občinskem svetu Svobod v Radovljici.

Pred dnevi so opravljali v gostinskem šolskem centru na Bledu (v grajski restavraciji) zaključne izpite dijaki in dijakinje II. letnika. Bodoči natakariji in kuharji se poslovljajo od šole, v kateri so prebili dve leti svojega življenja. Pred odhodom iz šole pa so morali opraviti še zadnjo formalnost: dokazati, da so sposobni pravilno skuhati in postreči gostom. Na sliki: Ferdo Vrbec in Marjetka med »izpitno« strežbo. Iz šole je odšlo 16 kuharjev in 19 natakarjev — St. S. — Foto: F. Perdan

S seje zborov ObLO Radovljica

Čimprej rešiti probleme »Plamena«, »Verige« in »Almire«

Sprejet je odlok o minimalnih agrotehničnih ukrepih — Pripojitev »Vina - Bled« — Samo ena veterinarska postaja

Radovljica, 9. okt. — Pretekli petek sta se sestala oba zborov občinskega ljudskega odbora. — Odborniki so med drugim v razpravi posvetili precej pozornosti analizi polletnega gospodarjenja gospodarskih organizacij v radov-

RADOVLJIŠKA KOMUNA

ljiški komuni, o čemer smo že poročali. Posebno pozornost pa so posvetili že znanemu problemu kovinske (Plamena, Veriga) in tekstilne industrije (Almira) v zvezi z izkoriščanjem notranjih rezerv in večjim uveljavljanjem na zunanjem trgu. V tej zvezi so odborniki poudarili, da bo potrebno stvar čimprej proučiti in najti ustrezno rešitev.

Med ostalimi točkami dnevnega reda bi omenil sprejetje predloga odloka o uvedbi minimalnih agrotehničnih ukrepov, odobritev pripojitve VINO-BLED k trgovskemu podjetju VINO-KRANJ, razširitev dejavnosti komunalnih uprav Bled in Radovljica ter združitve veterinarskih postaj v eno samo.

Odloki o minimalnih agrotehničnih ukrepih so bili sicer že sprejeti v bivših občinah (Radovljica, Bled in Bohinj), vendar niso bili popolni, pa tudi kmetovavci jih niso dovolj upoštevali; sama kontrola nad izvajanjem pa je bila zaradi pomanjkljive evidence otežkočena. Odlok o povečani porabi gnojil je bil npr. v Radovljici predpisan le za travnike v določenem kompleksu, ne pa tudi za njive, sadovnjake itd. Novi odlok pa predvideva, da se uveljavljajo sodobnejša agrotehnika s čim širšo uporabo moderne tehnike in tehnologije, kar bo nedvomno vplivalo na povečanje proizvodnje. Da bi dosegli to, pa so potrebni naslednji ukrepi: čim večja uporaba umetnih gnojil, čim širša uporaba priznanih kvalitetnih semen, varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci ter pravilna obdelava zemlje. Pri tem pa je treba poudariti, da bo morala sleherni zadruga ustvariti ustrezen sistem pregleda zemljiških kapacitet lastnikov zemljišč na svojem območju in voditi potrebno evidenco o porabi gnojil, semen, nadalje o zamenjavi reprodukcijskega materiala ipd., zakaj le na tak način bo lahko pristojna občinska inšpekcija kontrolirala izvajanje sprejetega odloka.

Pred časom smo že poročali, da je bila uvedena zaradi nepravilnega poslovanja v trgovskem podjetju »Vino - Bled« prisilna uprava. Prvotno je bilo sicer mišljeno, da bi se blejsko podjetje VINO priključilo jeseniškemu gostinsk-trgovskemu podjetju »Gorenjka«, vendar se je pripojilo h kranjskemu trgovskemu podjet-

ju »Vino-Kranj« in začelo poslovati v tem okviru s prvim oktobrom.

V zvezi z razširjitvijo dejavnosti komunalnih uprav na Bledu in v Radovljici, da bi le-te opravljale razne obrtniške usluge, gradile nove komunalne objekte itd., pa so odborniki menili, da bi morali predvsem skrbeti za izvajanje dosedanje dejavnosti in pripočili, da bi se morali bolj uveljavljati organi samoupravljanja.

Obratovanje treh veterinarskih

postaj je bilo po združitvi občin vsekakor drago, neekonomično pa tudi zapleteno. Z združitvijo veterinarskih postaj v eno samo s sedežem v Radovljici pa bo poslovanje veterinarske službe rentabilnejše. To sta potrdila zborov s priporočilom, naj se »novoustanovljena« veterinarska postaja, ki bo skrbelo za veterinarsko službo v vsej komuni, poveže s KZ v Radovljici, ki ima svojega veterinarja, da bi bila tako koordinirana v veterinarski dejavnosti. — S. Skrabar

Mladi proizvajavec bo moral čutiti odgovornost

Minuli petek so se sestali člani plenuma občinskega komiteja LMS Radovljica, ki so med drugim razpravljali o letnih konferencah v aktivih (le-te v teh dneh že potekajo). Razpravljali pa so tudi o pripravah za občinsko konferenco (28. t. m.) in o sestavi novega 17-članskega plenuma, ki

radi samega predstavnštva, temveč sleherni mladi proizvajavec bo moral čutiti odgovornost, ki jo s tem prevzema. Za to pa je potrebno znanje ekonomike in večja družbenopolitična izobrazba. Pri tem bi nam lahko veliko pomagali komunisti. Zalostna je ugotovitev, da postanejo člani LMS, ko so sprejeti v ZK, v večini primerih pasivni.

Naš razgovor

bo za 10 članov manjši kot sedanj. Pri tem so poudarili, da bo moral novi plenum imeti več članov iz vrst delavske in kmečke mladine. Ob koncu so izvolili novega sekretarja, in sicer dosedanjo članico sekretariata LUČKO LUKANČIČ.

Predčerašnjim smo imeli na občinskem komiteju LMS v Radovljici razgovor, v katerem sta sodelovala Lučka Lukančič in sedanjji predsednik Miro Golčman.

Kako bi ocenili delo v minulemu obdobju?

Sedanjji sekretariat ni v celoti opravil zastavljenih nalog. Z organizacijsko spremembo je pričakovali več uspehov, zakaj sekretariat bo poslej reševal le organizacijske probleme, medtem ko bodo ostalo delo prevzela komisije, ki bodo lahko posamezne probleme reševale bolj sistematično.

Kaj pa vključevanje mladih v organe samoupravljanja?

V zadnjem času je bil narujen korak naprej. Poudariti pa je treba, da vključevanje mladih ne sme biti zgolj za-

In ostala dejavnost — V večini primerih, ko je govora o tem, so mišljene plesne vaje. To je očitno premalo oziroma nič. Resda mladi ljudje radi plešejo, vendar so se druge oblike kulturnega izživljanja, debatni večeri, filmski krožki, folklori itd. Seveda pa so te vrste nujno vezane s prostorom in sredstvi.

Postavimo: če je prostor za plesne vaje (ki ga je treba menda plačati) bi se našel tudi prostor za ostale dejavnosti, z dobro voljo pa bi izkupiček lahko smotrno uporabili. Sicer pa bi morala biti večja povezava s Svobodo na kulturnem področju in ostalimi družbenimi in gospodarskimi organizacijami pa bi moralo biti tesnejše sodelovanje (in najti pri njih pomoč in sodelovanje in oporo) v zvezi z družbenopolitično izobrazbo in vključevanjem mladih v organe upravljanja.

Pričakovati je, da bodo mladinci na konferencah aktivno in na občinski konferenci konkretno spregovorili o svojih problemih in njihovi rešitvi. S. Skrabar

Občinski odbor SZDL predlaga ljudskemu odboru

nekaj bistvenih sprememb v statutu

Na zadnji razširjeni seji občinskega odbora SZDL v Skofji Loki so največ razpravljali o predlogu za spremembo mej krajevnim upravno-političnim enotam. O tem smo v našem listu na kratko že pisali. Gre za to, da bi število krajevnih odborov (ki jih je preko trideset) skrčili le na šest. Tako bi se delo v njih verjetno zelo poživilo, zlasti zato, ker bo občinski ljudski odbor z manjšim številom tako imenovanih KRAJEVNIH SKUPNOSTI lahko vzdrževal stalne stike, medtem ko to do sedaj zaradi velikega števila krajevnih odborov dostikrat ni bilo mogoče.

Ce zbori občanov, ki bodo skupaj s predosnutkom nove ustave FSRJ obravnavali tudi osnutek občinskega statuta, ne bodo odločili drugače, bo odšel v loški občini šest krajevnih skupnosti: SKOFJA LOKA, TRATA, GORENJA VAS, POLJANE, ZELEZNIKI IN SELČA.

To pa ni edini predlog občinskega odbora SZDL. Predlaga namreč, naj bi sestavljavci osnutka statuta spremenili še nekatere določbe v tem dokumentu. Med drugim so občinskemu ljudskemu odboru predlagali, naj v bližnji prihodnosti prouči probleme krajevnih skupnosti. Vse to naj pri izdelavi statuta upošteva in formulira, kakšni naj bodo odnosi krajevnih skupnosti do ljudskega odbora in kakšne

dolžnosti komunalne samouprave do krajevnih skupnosti. Predstavnike v svete slednjih bodo občani volili že na svojih prvih zborih.

S tem ko bodo število krajevnih samoupravnih organov zmanjšali, pa ni rečeno, da bo konec dela na področju sedanjih krajevnih odborov. Namesto njih naj bi vse komunalne probleme rešivali posebni operativni odbori, s katerimi bodo urejali odnose

novozvoljeni sveti krajevnih skupnosti. Ti pa bodo svoje sedanje naloge v mnogočem povečali, saj bodo razen komunalnih problemov reševali tudi vsa

LOŠKI DELAVEC

ostala družbeno-ekonomska vprašanja na svojem področju (otroško varstvo, zdravstvena zaščita, trošenje sredstev iz proračuna, ustanavljanje uslužnostnih servisov itd.).

Občinski odbor SZDL je tudi sklenil, da bo meje svojih krajevnih organizacij prilagodil krajevnim skupnostim in jih bo torej v občini tudi šest. — J. Z.

Glasbena šola naj postane center glasbene dejavnosti v občini

Jesenice, 9. oktobra — Svet Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice je imel sinoči plenum, na katerem so pregledali delo sekretariata in posameznih komisij v minuli sezoni. Plenum je bil v glavnem posvečen glasbeni dejavnosti in je bilo razen poročil o dramski, likovni, klubsko-zabavni filmski komisiji največ govora o delu glasbene komisije. Ugotovili so, da glasbena dejavnost v jeseniškem predelu stagnira, ker se borijo obstoječi instrumentalni in vokalni ansambli s precejšnjimi objektivnimi težavami. Za izboljšanje glasbene dejavnosti je bilo v poročilu predlagano, da se ustanovi polpoklic-

ski občini. Glasbeno komisijo bodo razširili, da bo sposobna usmerjati, dvigati in koordinirati glasbeno dejavnost. Razširili so sekretariat od sedanjih 5 na 13 članov. Po razpravi o letnih društvenih občinih zborih, pa je plenum sklenil, da mora biti letna konferenca sveta Svobod in prosvetnih društev tribuna jeseniške občine. — P. Uloga

JESENSKI KOVINAR

ni pihalni orkester, v načrtu pa je tudi ustanovitev podobnega pevskega zbora in mladinske godbe v okviru glasbene šole.

V razpravi so ostro kritizirali uvajanje profesionalizma, ker bi s tem uničili še tisti idealizem, ki je v društvih. Predlagali so poživitev glasbene dejavnosti s študijem osrednjih koncertov in podobnih prireditev, kot je bil primer v minuli sezoni z študiranjem opere »Tremerski dukat«. Sodelovanje nad 100 glasbenikov — amaterjev in 12 predstav s polno zasedeno dvorano je bil menda dovolj velik prispevek k glasbeni dejavnosti, kakršni bi kani- lo posvečati več pozornosti tudi v prihodnje. Svet Svobod naj bi nudi v prihodnje obstoječim ansambлом več moralne, finančne in predvsem strokovne pomoči. Glasbena šola pa naj bi s svojimi strokovnjaki skrbelo za kvaliteto dejavnosti obstoječih ansamblov; od svojih gojencev pa naj bi zahtevala obvezno vključitev v kulturno-prosvetna društva, ki bi na ta način dobila manjkajočo mladino.

Razprava je podčrtala, da mora postati glasbena šola center za vso glasbeno dejavnost v jeseni-

Mojstrana dobi novo šolsko poslopje

Občinski ljudski odbor Jesenice se je odločil za gradnjo nove šole v Mojstrani. Dosedanja šola na Dovjem je že davno pretesna. Gradbeno podjetje »Gorica« iz Nove Gorice je pričelo prejšnji mesec z izkopi temeljev za novo šolo v Mojstrani. Z izkopi so že

gotovi. Našemu fotoreporterju se je posrečilo ujeti prvi vsip betona v temelje nove stavbe, ki bo dograjena do prihodnjega šolskega leta. Skeletno poslopje z montažnimi termičnimi elementi bo delno enonadstropno in bo imelo 6 učilnic, telovadnico, stanovanje

za šolskega slugo in druge potrebne prostore. Z novim poslopjem bo končno rešen problem šole za Mojstrano in Dovje ter bližnje okolice. V neposredni bližini nove šole je že dograjen stanovanjski blok za učno osebje.

Nove naloge silijo k delu

Vseh deset društev prijateljev mladine v jeseniški občini je v zadnjih letih — še prav posebej pa letos — pokazalo izredno prizadevnost. V sklopu občinske zve-

ze DPM na Jesenicah zelo aktivno deluje preko 750 članov, kar pa je premalo, zakaj naloga občinske zveze in ostalih terenskih organizacij je, da vključijo v aktivno delo še mnogo več občanov.

Da bi bilo delo občinske zveze DPM na Jesenicah v prihodnje še bolj uspešno, deluje v okviru te organizacije več stalnih in občasnih komisij, ki si za posamezne akcije, tekmovanja, proslave in prireditve razdelijo delo. Med vsemi komisijami sta najbolj uspešni pionirska, ki se trenutno pripravljata za sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo, in komisija za letovanje, izlete in odih.

Letos je v planinah ali na morju letovalo 200 cicibanov, mladink in mladincev več kot lani. Otroci iz jeseniške občine so letovali v Novem gradu, v Pulju, Baski, Skofljici, Malinski, na Pohorju in na Vršču.

Trenutno potekajo v jeseniški občini letne skupščine DPM, na katerih analizirajo dosedanje delo in sestavljajo programe za bodoče leto. To mora biti še bolj aktivno in uspešno. Po končanih letnih skupščinah bodo prireditve v okviru tedna otroka, pozneje pa priprave na novoletno jelko. Ob tej priložnosti bodo vsi socialno šibki in zdravstveno ogroženi otroci deležni posebne pozornosti. Organizacije DPM so se vključile tudi v teden boja proti TBC in »meseca varnosti in prometa«. Skupaj z organizacijami in društvi ljudske tehnike pripravljajo programe za razstave in prireditve ter tekmovanja, ki bodo leta 1963 v počastitev 20-letnice rojstva nove Jugoslavije in III. jugoslovanskih pionirskih igric pod naslovom »Tehnika mladini in pionirjem«. Na Jesenicah bodo za te prireditve našli skupni jezik. Zato smo lahko prepričani, da bodo prireditve v vsakem pogledu dosegle svoj namen.

OSEM PREDAVANJ O PREDOSNUTKU NOVE USTAVE

Politični aktiv Skofjeloške občine je sklenil v prihodnjih dneh organizirati nekaj predavanj o načelnih vprašanjih predosnutka nove ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije. Medtem ko bodo občani posamezna poglavja obravnavali na zborih, bo tokrat Delavska univerza priredila le sedem informativnih predavanj, ki bodo v sedmih različnih krajih v obeh dolinah in v Skofji Loki. Ker tako predavanje ne more biti v vsaki vasi posebej, bodo zato na teh sedem predavanj povabili tudi prebivavce vseh vasi v okolici.

Predavatelji bodo v glavnem iz vrst domačih pravnikov, ki se bodo prej udeležili okrajnega seminarja o ustavnih vprašanjih, verjetno pa bo med njimi tudi nekaj republiških političnih delavcev.

Prebivavstvo Skofjeloške občine se bo tako seznanilo z važnejšimi vprašanji in nekaterimi spremembami, ki jih vsebuje predosnutek nove ustave FSRJ. Z besedilom predosnutka so se seznanili sveda že poprej, saj je bil ponatis priložen časopisom.

PRIKAZ PROMETNIH NESREČ

Ob preventivni oktobrski akciji, ki nosi naslov »Mesec varnega prometa« je odsek za notranje zadeve v izložbenem oknu loške Zvezne pripravi prikaz prometnih nesreč, ki so se primerile v občini. Razen fotografij prikazuje tam še zanimiv relief občine, iz katerega je razvidno, kje je bilo največ prometnih nesreč

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodamo okroglo emajlirano peč - obloženo s šamotom - in enofazni števec - 5 amp. - Poizve se v oglasnem oddelku 4077

Valilnik za 100 jaje prodam za 100.000 din - Bjeska Dobrava, Lipce 10 4084

Prodaj rabljeni šivalni stroj "Gridzner" - Naslov v oglasnem oddelku 4085

Prodaj prašiče za pitanje - Ljubno 21 4086

Prodaj nov štedilnik "Tobi" in nekaj zimskih jabolk - Gašperlin, Predoslje 81 (Golc) 4087

Prodaj dobro ohranjen Topolino, po ugodni ceni. - Iv. Omeje, Gorenjesavska cesta 1a, Kranj 4088

Prodaj otroški voziček Tribuna - Pavle Cerne, Tomšičeva 20 4088

Prodaj konja, 5 let starega - dobrega za vožnjo. - Jože Jagodice, Cesta talcev 27 4089

Prodaj kravo s tetelom - Suhla 33, Kranj 4090

Vseljivo hišo v Skofji Loki prodaj ali zamenjam za malo komfortno stanovanje. - Ponudbe "lastnina" oddati v oglasni oddelku 4091

Večje količino sadja prodaj za mošt - Voklo 36 4092

Prodaj večjo količino cementnih stebričkov za vrtno ograjo - Naslov v ogl. oddelku 4093

Prodaj plemenskega vola, 400 kilogramov težkega - Nova vas št. 3, Preddvor 4094

Prodaj hladilnik "Linde" (130 litrov), štedilnik "Goran" in peč "Sefir". - Tavčarjeva 5, Kranj 4099

Prodaj strešno opeko - Cerklje 9 4100

Prodaj prašiča, 100 kg težkega - Poženik 5, p. Cerklje 4101

Iščem sobo, prazno ali opremljeno. - Naslov v ogl. odd. 4102

ostalo

Iščem sobo. Pomagam v gospodinjstvu - Naslov v oglasnem oddelku 4095

Od šole "Staneta Zagarja" do Odpada izgubljeno aktovko vrniti prosim - Cesta 1. maja 57 4096

V torek izgubljen dežni plašč, od Dvorij do Praprotnice policie - vrniči Francu Zormanu, Praprotna policia 9 4097

Samec išče opremljeno sobo - ponudbe oddati v oglasni oddelku 4098

Oddam garažo - Prodaj rabljeno pohištvo. - Naslov v ogl. oddelku 4097

Preključem št. bloka 51679, izdanega v komisijski trgovini Kranj, dne 7. maja 1962. - Peter Fajfar 4103

V ponedeljek sem izgubil aktovko od Boh. Bistrice do Bleda. - Prosim poštenega najditelja, da jo vrne na žago "Tomaž Goddec", Boh. Bistrica ali jo o tem obvesti 4104

"Turistična agencija Izletnik organizira na dan mrtvih - 1. novembra 1962 - avtobusni prevoz na skupno

POČASTITEV PADLIH BORCEV IN INTERNIRANCEV V GRAZU (Avstrija). Komemoracije na pokopališču in odkritja spominske plošče pred sodiščem v Grazu naj bi se udeležili predvsem vsi preživeli interniranci in njihovi svojci.

Informacije in prijave sprejemajo poslovalnice Izletnik v Kranju, Radovljici, Bledu, na Jesenicah in v Skofji Loki do vključno 18. oktobra 1962.

OBVEŠČAMO CENJENE POTROŠNIKE IN POZIVAMO, DA DVIGNEJO VSE ČEVLJE, KI SO JIH DALI V POPRAVILO PRED 1. JUNIJEM 1962. ČEVLJE NAJ DVIGNEJO V 14 DNEH PO OBJAVI TEGA OGLASA. PO TEM ČASU BOMO ČEVLJE PRODALI.

OBENEM OBVEŠČAMO CENJENE POTROŠNIKE, DA POPRAVLJAMO ČEVLJE VSEH VRST - SOLIDNO IN CENENO.

ČAKALNO DOBO PA SMO SKRAJSALI NA TRI (3) DNI.

PRIPOROČA SE INVALIDSKA ČEVljARSKA DELAVNICA KRANJ, Tomšičeva ulica

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri veletrgovini "ŽIVILA", KRANJ, Titov trg 5, sprejme v stalno zaposlitev

AVTOMEHANIKA

Ponudbe sprejema kadrovski oddelek podjetja.

Sporočamo, da je 7. oktobra nenadoma umrl v Trziciu

MIRKO GUNCAR

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 10. oktobra, ob 16. uri v Kranju s križišča na Hujah.

žalujoči: mati, brata Peter in Slavko ter ostalo sorodstvo

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.

Pri Babinu se je zbralo nekaj častnikov. Zraven njega sedi podvitni škornjnjem iz kromovega usnja Karajev, zampolit* sosednjega polka. Orlovski nos ima, oči izdajajo vročekrvnen značaj. Velika glava nosi trde, kodraste in srebrenkaste lase, drobna ramena so premajhna, ves je majhen, z rumenkastimi, nežnimi gležnji. Ko stopim bližje, govori Karajev z vznemirjenim glasom, ki še jasneje poudarja grlato narečje.

Pepelnati obrazi in vnete oči častnikov mračno molčijo. Med kocene se je zalezal pesek in zato so takšni ko da se že dolgo niso obrili. Mnogi nosijo krvave in temne obveze, posejane z muhami. Prikimam znancem in sedem.

Zraven mene sedi pesak, očitno star vojak. Čevlje nosi in pravkar si popravilja zavojce. Na ramah se kot mehurji napihujejo mehki častniški naramki s progno, vendar brez zvezdic. Zategne vezalko in pravi, ne da bi dvignil pogled: "To noč, ko smo prenehali prevažati ranjence, je kar na lepem izdihnilo pet mojih mož, čeprav niso bili hudo ranjeni... lahko bi živeli."

Nekdo otožno zakolne skozi zobe. Poveljnik izvidniške čete v čevljih iz jadravine, človek nemirnega obraza, ga pogleda s temnimi in jeznimi očmi.

Vzame nož, ga vrže v pesek, zariše krog med vzporedno postavljene podplate, položi v sredo iver, pobere nož, ga zažene z vajeno roko in se hudeje, ko ne zadene v sredino.

Ob Babinovih nogah diha ovcar. Moker, utripajoč jezik mu visi iz ust, težko sope, hudo je vroče. Vendar mi navzlic plašni ni toplo.

Na preglednem krosu smučarjev-tekačev v nedeljo v Gorjah je svojo dobro pripravljenost pokazal "veteran" Gašper Kordež iz Kranja, ki je bil drugi v konkurenci članov. Kaže, da bo tudi letos še marsikateremu mlajšemu prekrizal račune. Za njim je Hiebanja iz Dolaj - Foto: F. Perdan

Atletski troboj Primorska - Gorenjska - Dolenjska

Toča rekordov in dvojna zmaga

V nedeljo je bil v Novi Gorici atletski troboj reprezentanc Primorske, Gorenjske in Dolenjske. Dobro organiziranemu tekmovanju je prisostvovalo veliko število gledavcev in navdušeno pozdravljalo dobre dosežke. Nepričakovano so v moški in ženski konkurenci zmagali Gorenjci, čeprav je bila dolenjska ekipa favorit. V gorenjski ekipi so se najbolj odlikovali novi rekorderji: Protič, Pirjevec, Kleč, Udir, Galjot in Salmičeva. Omenimo naj še odlične rezultate Cervana, Potrča, Taljata, Serbčeve in ostalih. Ne smemo tudi pozabiti, da je Protič postavil v teku na 200 m s časom 22,6 nov-slovenski rekord za mlajše mladince, ki pa

mu je - kot ostalim - nekoliko botroval veter v hrbet. Rezultati: moški - 100 m: 1.-2. Protič (G) in Pirjevec (G) 11,0 (g. rekord), 200 m: 1. Taljat (P) 22,3, 2. Protič (G) 22,6 (g. rekord), 4. Galjot (G) 23,9, 400 m: 1. Taljat (P) 51,5, 2. Kleč (G) 51,8 (g. rekord), 3. Jenko (G) 52,6, 1500 m: 1. Stros (G) 4:00,5, 3. Marko Hafner (G) 4:10,9, 3000 m: 1. Cervan (D) 8:19,4, 3. Verdnik (G) 9:27,1, 4. Sitar (G) 9:31,3, 4x100 m: 1. Gorenjska (Udir, Galjot, Protič, Pirjevec) 45,5 (g. rekord), višina: 1. Potrč (D) 181, 3. Svab (G) 172, 4. Pirjevec (G) 169, daljina: 1. Kovčič (P) 648, 3. Svab (G) 622, 4. Pirstov (G) 617, krogla: 1. Penko (D) 14,57, 2. Blenkus (G) 13,70, 6. Rudi Hafner (G) 11,59, disk: 1. Penko (D) 40,10, 2. Blenkus (G) 36,45, 5. Azman (G) 33,00, kopje: 1. Rajk (D) 61,80, 4. Solar (G) 43,13, 6. Bevc (G) 38,85.

TEČAJ ZA JUDOISTE

Kranj, 9. okt. - Judo sekcija kranjskega Triglava, ki ima v svojih vrstah znane judoiste (Stare, Mlakar, Crnivec itd.) je na zadnji seji sklenila pomladiti članstvo. Za to bodo priredili začetniški tečaj, ki se bo začel v nedeljo, 14. okt., in bo v telovadnici kranjske gimnazije. Vsi tisti, ki se želijo seznaniti z umetnostjo tega borilnega športa, se lahko javijo v društveni pisarni ali pa na samem tečaju, ki ga bo vodil Milan Bevec. Tisti pa, ki bodo uspešno opravili 3-mesečni začetniški tečaj, se bodo uvrstili med tekmovavce in upajamo, da bodo častno branili sives kranjskih judoistov. - St, S.

Republiška rokometna liga za ženske

CRNOMELJ : MLADOST 4:7 V nedeljo so kranjske igravke gostovale v Crnomlju, kjer so spet zabeležile lepo zmago s 7:4. Gole so dale - za Crnomelj: Furlan, Kvas, M. Zunič in Butala vse po enega, za Mladost pa - A. Ankele in I. Tolar po 2 ter M. Tolar, Kristan in Kolman po enega. Domačinske so igrale precej grobo. Kranjčanke bi lahko zmagale še z višjim rezultatom, vendar jih je pri igri oviralo mokro igrišče. - M. Kolman

MLADINA KRANJA, POZOR!

TVD PARTIZAN STRAZISCE VAS VABI NA PLESNE VAJE vsako nedeljo od 16. do 19.30 ure. Začetek bo v nedeljo, 14. t. m. Igra sekstet STOMPERS.

Obenem obvešča vse člane, da se prične redna vadba vseh oddelkov v četrtek, 11. t. m. Rekreativna vadba za starejše člane pa v sredo, 17. t. m. Vabljeni!

RAZPIS

UO KZ Skofja Loka razpisuje delovno mesto SEFA GOZDARSKEGA ODSEKA.

Kandidat mora biti gozdarski inženir, z vsaj 5-letno prakso v gozdarstvu. Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD. Nastop službe po dogovoru. - Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

OBJAVA

Narodna banka FLRJ podružnica 607-12 Bled razpisuje javno licitacijo za prodajo pisarniške opreme.

Izključna cena bo določena po ocenitvi. Licitacija bo 12. oktobra 1962, v prostorih podružnice. - Interesenti si lahko opremo ogledajo vsak dan od 7. do 14. ure.

Se dva ali trije prisotni drhtijo v malarični mrzlici in se kakor pozimi zavijajo v privihane krajce.

Za nami šumi Dnjester. Rumeni, lesketajoči se pesek na nasprotnem bregu, zeleni vrtovi, ki prikričuje jarko, sinje, jasno nebo. Tod Dnjester ni širok, toda življenje ni takšno, da bi ga lahko preplavali.

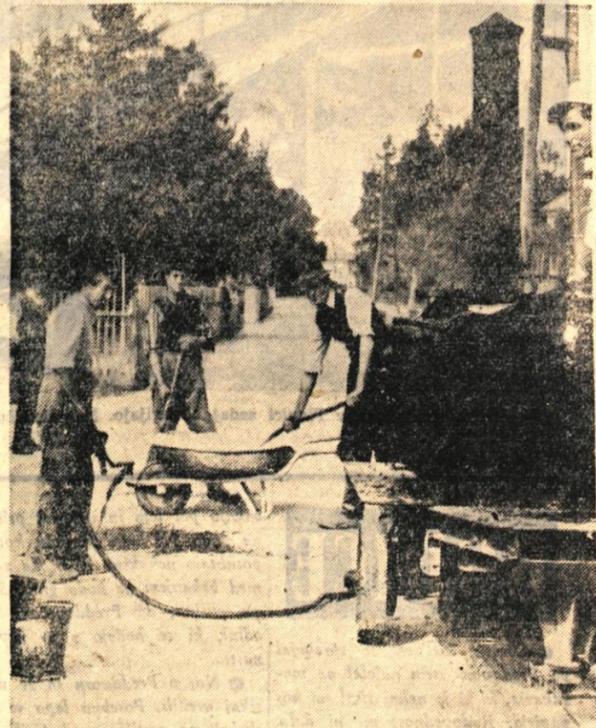
Opazujem, kako v pešeni jami, izkopani pod drevesnimi koreninami, Rita izpira Maklecovo ramo z vodo. Maklecov težko diha. Ves čas obilize vnete izsušene in nabrekle ustnice. V obraz je remenkast, prepelajo ga upadne sence in oči mu nemirno plamtijo. Mislim, da ima zastrupljeje krvi. Pred tremi dnevi, ko jo je pobrisal s prevezovališča, je preplaval Dnjester. Se zdaj vidim, kako je copotal za Babinom po koruzi in nesel v zdravi roko škornje, ki jih je vzel bojničarju. Mar so odtlej minili res šele trije dnevi. Rita kleči pred njim, krilo se ji napejla nad stegni in možje jo gledajo.

Pred tremi dnevi smo imeli dva polka. Razen tega minomele, protitankoskovo topništvo, divizijsko topništvo in zaledne enote. Vsega kakšnih štiri tisoč mož. Preostanki obeh polkov se stiskajo pod bregom. Bele, izprane bluze, koprivni jopiči, zavojci, obveze, obveze... In nad nami Nemci. Nobenih jarkov nimamo. Le jame, izkopane v breg. Kamor pogledaš, kopljejo, kopljejo - s pionirskimi lopaticami, pokrovi škodel, polomljenimi rešicami in rokami rijejo v pesek.

Tečno zbiti ležimo na bregu - ljudje, vozovi, konji in oprema. Vsak strel zadene. Pesek na bregu je poln svežih lijakov in valovi jih počasi izpirajo. Čez nas strelja naše topništvo z nasprotnega brega. Po vsaki eksploziji se prikovalijo z vrha kepe zemlje. Nemški izstrelki tulijo nad nami in izpodkopljejo pesek. In vse živo se stiska pod breznom v mrtvem kotu, nekdo prinaša hladivce, drugi kolo ali posodo, samo da sme za trenutek ostati tukaj. Zmešnjava se za trenutek poleže, toda takoj zatem se sredi gneče razleti granata in spet smo v mravljišču. Vozovi, tovornjaki, poljske kuhinje se gnetejo pod bregom - kriki, trušč, strahotno preklinjanje in rezko konjsko hrzanje. Pritisnili so nas k Dnjestru. Nihče ne more čez vodo. Se ranjencev ne moremo spraviti na varno. Naš vod so razcefrali. Šele zdaj razumem, kako je bilo na sosednjem mostišču. Tudi tam so se morali vsi umakniti do brega in vode. Sedla je topniška priprava... Vse smo le slisali. In ponoči je k čolnu zaneslo mrtveca.

vačič (P) 648, 3. Svab (G) 622, 4. Pirstov (G) 617, krogla: 1. Penko (D) 14,57, 2. Blenkus (G) 13,70, 6. Rudi Hafner (G) 11,59, disk: 1. Penko (D) 40,10, 2. Blenkus (G) 36,45, 5. Azman (G) 33,00, kopje: 1. Rajk (D) 61,80, 4. Solar (G) 43,13, 6. Bevc (G) 38,85.

Zenske - 100 m: 1. Serbec (D) 13,1, 2. Sajovic (G) 13,5, 4. Ošina (G) 13,8, 600 m: 1. Razpotnik (D) 1:42,7, 3. Rozman (G) 1:51,0, 4. Jamnik (G) 1:51,2, 4x100 m: 1. Gorenjska (Križnar, Ošina, Belohar, Sajovic) 59,3, višina: 1. Salmič (G) 144 (g. rekord), 2. Stok (G) 135, daljina: 1. Serbec (D) 5,04, 3. Sajovic (G) 490, 5. Ošina (G) 429, krogla: 1. Vidmar (D) 9,61, 2. Skoberne (G) 9,21, 3. Mežek (G) 9,19, kopje: 1. Vidmar (D) 31,28, 2. Mežek (G) 30,70, 6. Skoberne (G) 6,09. - M. Jeza

Cesta 1. maja v Kranju - odsek jajo, da bodo naposled uredili še dostop na most na levem bregu "Staneta Zagarja" in mlekarno v Cirkah - je Kokre. S tem bi prav gotovo storgarja in mlekarno v Cirkah - je rili uslugo voznikom motornih bila končana preteklo soboto. Prebivavci Huj in Planine se nade-

Na levem boku gori tovornjak. Gorj v slepeči sončni svetlobi in koleca stojijo v vodi. Pes ob Babinovih nogah cvili in opazuje ljudi. Bližina ognja ga vznemirja.

Rita prisede k meni. "Skloni se, pogledala bom glavo."

Z rokama mi upogne glavo in odvije obvezo. Krvavi madež se v enakomernih presledkih veča. Stisnem zobe, ko odtrga obvezo z živega mesa. Potem sedim s sklonjeno glavo, v rokah držim obvezo in suh veter mi hladi rano. Rita s prsti otipava robove rane, to se prileže. V gubah krila nosi pesek. Med krilom in polenticami vidim gole noge. Kri teče in suhi pesek se lepi nanjo.

Rita odtrga okrvavljeni del obveze in ga zavrtje. S preostankom pripravi črvst zavoj. In medtem ko me obvezuje, je njen obraz z navzgor obrnjenimi, zaradi bližine škilečimi očmi tik zraven mojega. Prav lahko sope skozi nos, zaznam nežni dah in zadržujem sapo. Ob ustih ima dve nežni, utrujeni gubici, ki ju poprej nisem opazil. In hudo mi je pri sreč.

"Koleno bi si morala obvezati," pravim, ko zapenja bolničarsko torbo.

Ravnodušno pogleda koleno in potegne krilo čezenj.

Poslednji pride z leve Bril. Ko je pred dnevi rečelilčen in krepak prišel k nam, je bil kakor človek z drugega sveta. Zdaj ima utrujen, upadel obraz in vrte oči. Sepetaje govori: vso noč je s strojničarji zadrževal Nemce in med kričanjem zubil sapo. Sedi na pesku in poprosi soseda s piskavim glasom, pri čemer mu izstopijo žile na vratu.

"Daj tobaka, prosim."

Ko malo zatem dvignem pogled, Bril spi in glava mu je omahnila na prsi. V porumenelih prstih se kadí oslinjena, kozja nožica.

"Kaj naj storimo?" povpraša Babin, premeri prisotne s težkim pogledom in se zabode v Brila.

Sosed dregne Brila, Zdrzne se, dvigne kalne, okrvavljene oči in otrese glavo.

Babin je ponoči prevzel poveljstvo. Polkovni poveljnik Finkin je padel že prvega dne. Skupaj z načelnikom štaba ju je zasula bomba v polkovni opazovavnic. Na pristavi onkraj reke je Finkinova soproga. Čez reko je niso pustili. Poveljnika drugega polka, ranjenega v trebuh, so prepeljali s poslednjim čolnom. Razleti se nekaj granat, druga za drugo:

Hodil sem po kopnih strugah Bloudkovih slapov in občudoval njih veličino

Upi pod snegom

Ceprav še nič ne kaže, da bi kmalu zapadel sneg, se gorenjski smučarji (predvsem skakavci) že vneto pripravljajo na tekmovalno sezono - Bloudkovo velikanko bodo obnovili Najbolje bodo pripravljani skakavci, najslabše pa alpinci

Vse se mi tako dozdeva, da misli z radovljiškega posvetovanja o razširitvi našega ljudskega športa — smučanja (maj 1962) niso padle na plodna tla. Predvsem kar se tiče tekmovalnega smučanja ne! Vprašanje čim večje množičnosti bomo lahko rešili tik, preden bo naše kraje pobelil sneg, za vrhunsko smučanje pa bi morali biti tekmovalci sedaj sredi oktobra že naredi.

Ko sem se v minulih dneh pogovarjal z nekaterimi gorenjskimi smučarskimi strokovnjaki in tekmovalci, sem iz vsega pripovedovanja izluščil eno: V letošnji zimi bodo vsi upi naših smučarjev pod snegom in na kakšne pomembnejše uspehe ne gre računati. In vzrok? V večini primerov pomanjkanje denarnih sredstev, kar je posledica tudi za neredno delo smučarjev v pripravah na zimsko sezono.

V nadaljevanju si oglejmo »oktobrsko stanje« v vseh treh smučarskih panogah. Ker kaže, da bodo letos najbolj pripravljani skakavci — njim prvo mesto.

ZA JUBILEJ OBNOVLJENA PLANICA

Leta 1953 so gorenjski in primorski delavci pod Poncami zgradili »stodvajsetmetrsko« — veliko delo strokovnjaka za smučarske skakalnice inž. Stanka Bloudka. Z neokretno roko je tedaj nekdo v svež beton enega izmed nosilnih stebrov vrezal verze:

Skakalnica naša mogočna stoji, v Planici samotni v gozdu leži. Pa vendar skakavec bo zvedel za te, na tebi preizkusil bo svoje srce.

Brez dvoma je polet preko velikega mostu res velika preizkušnja za vsakega skakavca. Tudi naju s fotoreporterjem je prevzela njena veličina, ko sva mi-

KORISTNA UMETNA SKAKALNICA

Neverjetno koristna za temeljite priprave skakavcev je (edina pri nas) umetna skakalnica v Ljubljani. Prav zato, ker je edina, pa vsi skakavci nimajo enakih pogojev za vadbo, saj vsak dan na njej lahko skačejo le ljubljanci, medtem ko so drugi spet v »začaranem krogu« in so vezani na denarne izdatke. Smučarska zveza Slovenije je zato zelo ugodila Mojstrančanom, Jeseničanom, Javorničanom in Blejcem, ko je vsakemu klubu za prevoze v Ljubljano namenila po 15.000 dinarjev. To pa seveda za številne mlade smučarje v teh klubih še daleč ni zadosti in tako problem še ni rešen.

Ceprav je umetna skakalnica izredno pomembna pridobitev za nadaljnji razvoj smučarskih skokov, pa se ob vseh teh vprašanjih kar ne moremo znebiti občutka, da se bodo prave priprave skakavcev pričele šele, ko bo na »80-metrski« dovolj snega — kot je bilo to vsa prejšnja leta!

TEKACI SO ŽE STARTALI

Vendar tokrat še ni šlo »za res«, čeprav je bil nedeljski suhi kros republiškega značaja. Z udeležbo na njem ne moremo biti zadovoljni, razveselili smo se le blizu 50 nastopajočih mladincev. Od članov so manjkali ljubljanci, Bohinjci in Mojstrančani, ki si bodo pripeli smuči verjetno šele pozimi. — Sicer je član Enotnosti Jaka Reš (v Gorjah je bil časomerilec) zatrjeval, da redno dvakrat tedensko trenira... čudno le, zakaj potem ni nastopil. Ne morem tudi pozabiti triglavana Praprotnika, ki je po treh kilometrih odstopil!

LOVRO ZEMVA JE OPTIMIST

Ko sem v kratkem srečanju govoril z »vzgojiteljem« gorjanskih smučarjev-tekačev Lovrom Zemvo, je bil videti optimist. Dejal je, da so bili tekači v krosu kar dobro zastopani, ker ni bil poudarek na množičnosti, ampak je šlo za resnično preizkušnjo tistih, ki se na letošnjo sezono že od pomladi sem načrtno pripravljajo.

Toliko bolje!

TEZKI CASI ZA ALPINCE

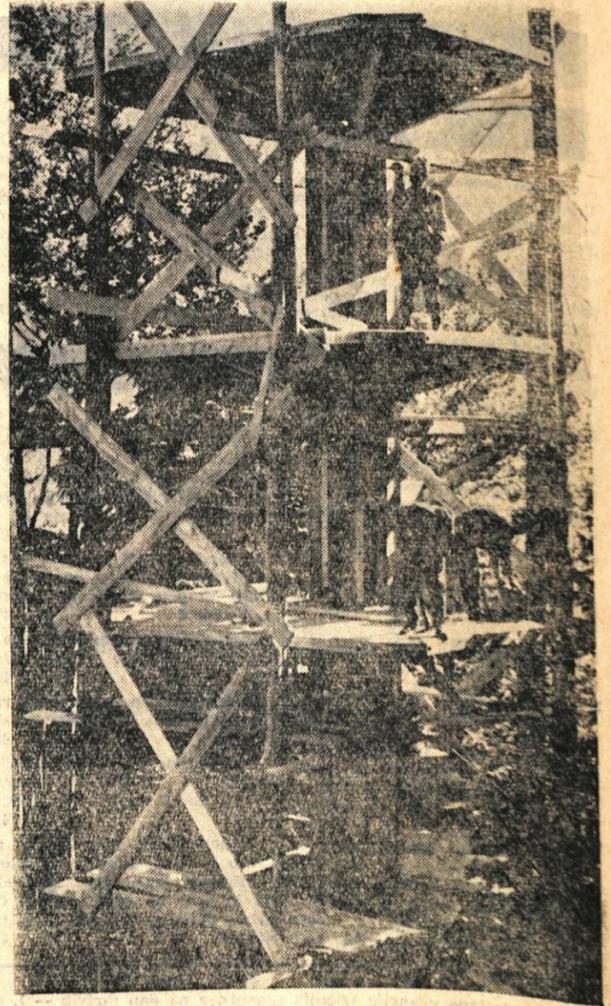
Pričakujemo, da bodo pozimi najhujše prizadeti alpski smučarji, ki se na gorenjskem tudi »suho« niso dosti pripravljali. Vse je bilo odvisno le od posameznikov in bodo zato tudi uspehi odvisni od njihovih. Kakšnih skupnih priprav niso imeli in jih verjetno tudi ne bo. Prav tako je malo verjetno, da bi letos odšli na smučišča v italijanske Dolomite, kjer so lani utrdili svoje znanje...

Le nekateri klubi (Triglav na primer) bodo organizirali interne treninge; morda za Češko kočo, kjer je še lanski sneg.

SAMI SI GRADIJO PROGO

Jesenjski smučarji so se letos izkazali kot graditelji, saj si pod Gellico z udarnimi delom gradijo smučarske proge. Izkopali in zabetonirali pa so tudi že temelje za novo žičnico na Španov vrh. Če bo tam v prihodnje smučarsko središče, potem pri jesenjskih alpincah upravičeno lahko pričakujemo lepše čase.

JOŽE ZONTAR

Na novem razglednem stolpu ob planiški skakalnici so sedaj že delavci, marca prihodnje leto pa bodo z njega občudovali polet drugi gledavci

120-metrsko skakalnico v Planici sedaj obnavljajo. Na zaletišču so zgradili tri nove zaletne v različnih višinah Foto: F. Perdan

BODICE

● Ondan, ko sem se sprebaljal po Preddvornu, sem naletel na možakarja, ki si je nekaj risal na kos papirja. Radovednost mi ni dala, da mu ne bi poškilil čez ramo v tisto pisanje. Videl sem vijugaste krace, ki naj bi pomenile nekakšen zemljevid.

»Veste,« je pojasnil možakar, »bajto bom postavil, pa ne vem, kako bi speljal kanalizacijo, da ne bo pozneje sitnosti. Kar pomnim ni preddvorska kanalizacija vredna niti počenega groša. Se bolj nerodno je pa to, da so vse nove hiše, ki rastejo kot gobe po dežju, sploh brez kanalizacije. Pa nikar ne mislite, da se zanjo kdo briga. Požvižgajo se...«

Tudi jaz si s tako stvarjo, kot je kanalizacija ne bi belil glave. Nič ni lepšega kot to, kadar si izplake same delajo potičke in odtekaajo na vse strani. Modri ljudje pravijo, da na takih tleh tudi turizem hitreje »poganja«.

● Tistikrat so mi Preddvorčani na moč hvalili splošno ambulanto, ki dela v novem zdravstvenem domu. Pa se je nekdo zavrtel proti zobni ambulanti.

»Matiček, kaj bi samo hvalili,« je zavrnil. »Več kot pol leta je tega, kar sem se prijavil na zobni ambulanti. Potlej sem čakal, zob je pa gnil. Lepega dne, potem ko se je zob zdobil, sem pa dobil poziv. Ampak takrat je bilo prepozno. Zob je šel po gobe.«

● Potem so mi povedali, da dela zobna ambulanta le dvakrat na teden in da dentist, ki se vozi iz Kranja, ne zmore vsega dela. Ljudje

čakajo pol leta in več, da pridejo na vrsto. Ne kaže drugače, kot da potuhnjajo nekakšno stvar, da zobje med čakanjem ne bodo gnili. Sicer pa mislim, da Preddvorčani niso edini, ki se bodejo s to neveseljnostjo.

● No, v Preddvornu so že marsikaj uredili. Posebno lepo so poskrbeli za gostišče grad Hrib. Samo dostop do gostišča ne navdušuje. Avtomobilisti so neznanško »veseli« kot pest debelega »tlaka«, ki zabrbno štrli iz tal. Če je gostišče uredilo vrsto stvari, mislim, da bo zmoglo tudi nekaj samokolnic peska za nasipanje ceste.

● Slišal sem, da se je besniška gasivska enota začela zapirati »sama vase«. Se pravi: gasivci so začeli zapirati vrata pred tankašniimi organizacijami, ki so pred časom uživali gostoljubje v gasivskem domu. Podoben primer je — tako pripovedujejo — tudi v Britofu pri Kranju. Pa še nekatere druge kraje bi lahko naštel. — Če se prav spominjam, so bili gasivci nekoč bolj gostoljubni in priljudni, kot pa so zadnje čase.

● Ondan me je zaneslo v Struževu pri Kranju. Ker so mi pošle vžigalice, sem stopil v tankašniio trgovino »Preskrbe«. Skovaj bi me vrglo vznak! Nadejal sem se, da bom našel vzorno urejeno trgovino, pa sem padel v zabajen vino-toč. Pri prodajni mizi se je gn tla družba moških, ki so si kvašali čas in popravljali okus z žganjem. Prodajavka jim je pridno pokrtila kozarce, oni pa so jih zvažali, da nikoli tega. Vmes so seveda kadili kot Turki in glasno debatirali.

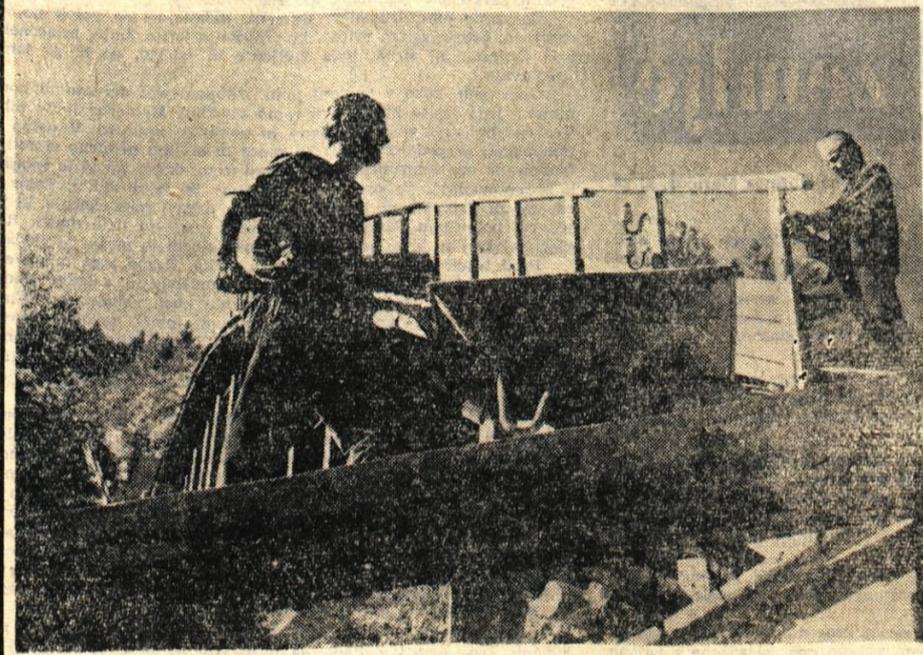
Zadevo sem tudi sam pretuhtal. Ne kaže drugega, kot da v Struževem odpro gostilno. V nasprotnem primeru bo težko ukiniti to shajališče žejnih možakarjev. Odločimo se, kaj je bolj potrebno: gostilna ali trgovina. Sploh pa se bojim, da bodo struževske mame lepega dne »eksplozivale«. Takrat bo pivcem v »Preskrbi« trda predla. Nekaj že šušljajo!

Lepo vas pozdravlja vaš Bodičar

null teden obiskala Planico. Kolega si ni mogel kaj, da ne bi zbdel delavca, ki sodeluje pri obnovi velikanke: »Kaj mislite da bi napravil Sekularac, če bi ga postavili na to zaletišče?!«

»Ne vem, resnično ne vem,« je Bosanec odgovoril tako hitro, da se mi je zdelo, kot da vprašanja ne bi razumel.

Sicer sedaj pod Poncami obnavljajo veliko skakalnico, da bo marca prihodnje leto pripravljena sprejela številne domače in tuje tekmovalce, ki bodo prišli praznovati njeno desetletnico. — Nekoliko niže od sodniškega stolpa so postavili betonski razgledni stolp. Na vrhu so napravili tri nova zaletišča med sedanjimi štirim. Popravili so tudi ograjo in zabetonirali mizo, medtem ko so na most, ki je nekoliko »visel«, navozili zemljo...

Bosanec, ki je peljal samokolnico zemlje na most, ni vedel povedati, kako bi se najboljši (!) jugoslovanski nogometaš Sekularac »obnašal« na planiški velikanki

NESREČE

LOKOMOTIVA GA JE PODRLA

V soboto, 6. oktobra, ob 13.15 se je v bližini železniške postaje na Jesenicah primerila huda nesreča, ki je zahtevala življenje 24-letnega Dušana Milojeviča z Jesenic.

Ko je Milojevič na prehodni hotel prečkati železniško progo, je videl prihajati lokomotivo. Sklenil je, da jo prehití. Pognal se je čez progo, medtem pa je prezl drugo lokomotivo, ki je vozila po sosednji progi. Ta ga je podrla in ga vlekla za seboj 17 metrov. Ponesrečenca so takoj prepeljali v bolnišnico, vendar je hudim poškodbam kmalu podlegel.

NA OVINKU GA JE ZANESLO

V soboto, 6. oktobra, se je peljal s Podkorenskega sedla proti Podkorenju jugoslovanski izseljenec — kanadski državljan Stevan Chany. Namenjen je bil v Bački Petrovac, kjer se je nameraval stalno naseliti. Na enem izmed ostrih ovinkov je avtomobil zaneslo, kar je vrnika tako zmedlo, da je dočel plin. Avtomobil je zdrknil s cestišča in se ujel na deblo drevesa. Chany si je pri tem poškodoval nogo, na avtomobilu pa je škoda za 200 tisoč dinarjev.

Z MOPEDOM V HISO

V ponedeljek, 8. oktobra, ob 14.15 se je primerila prometna nesreča na Savyki cesti pri podjetju »Zito« v Kranju.

19-letni Friderik Drev iz Kranja se je z mopedom pripeljal v smeri od Iskre. Ko je hotel na križišču zaviti proti Čirčam, se ga zmedli ljudje na prehodu za pešce. Zavil je preveč v levo in se zaletel v hišo. Odpeljali so ga v bolnišnico. Komisija je ugotovila, da Drev ni imel dovoljenja za vožnjo z mopedom.

KO JE ZAVIL V LEVO

V nedeljo, 7. oktobra, ob 18.40 se je na cesti I. reda na Laborah v Kranju primerila hujša prometna nesreča.

Mopedist Ivan Vogelcnik iz Medvod se je peljal iz Kranja proti Laboram. Ko je zavil na stransko cesto proti Orešku, je zaprl pot motoristu Hosiču Muhadinoviču iz Ljubljane, ki je nameraval mopedista prehiteti. Trčenje je bilo neizbežno. Pri padcu so se poškodovali vsi štirje potniki. Oba sta namreč imela s seboj svoji ženi. Škoda na mopedu in motorju je za 24 tisoč dinarjev. Vsi štirje ponesrečenci so morali iskati zdravniško pomoč.

V SLATNI JE GORELO

V ponedeljek, 8. oktobra, ob 2.20 zjutraj je začelo goreti v Slatni pri Begunjah. Vnela se je hiša Milana Vidica. Do požara je prišlo zaradi okvare žičnega obkoka pri dimniku. Pogorela je streha. Nagla intervencija gasivcev iz Begunj je preprečila še večjo materialno škodo. Te je za 500 tisoč dinarjev.